

andrage knap 7 milliarder kr. (4,6 milliarder kr. til kvæg og 2,2 milliarder kr. til svin) beregnet på grundlag af et nybygningsbehov på 0,60 for malkekvæg og på 0,35 for svin. Det svarer til et årligt investeringsbehov i staldbygninger til kvæg og svin på ca. 700 mill. kr. regnet i 1971-priser.

Det anførte tal er imidlertid et gennemsnit for hele 10-året. De stalde, der nedlægges i forbindelse med strukturudviklingen, vil som helhed være mindre i den første end i den sidste del af perioden. Dels under hensyntagen til dette forhold, dels på baggrund af de økonomiske vilkår, skønnes de faktiske investeringer i kvæg- og svinestalde ikke at ville overskride 500 mill. kr. i de nærmeste år.

Ifølge Danmarks Statistik udgjorde investeringerne i landbrugets avlsbygninger 350-400 mill. kr. i årene 1964-67. Investeringerne faldt derefter til godt 300 mill. kr. i 1968 og ca. 250 mill. kr. i 1968-69. I 1969-70 synes der ifølge regnskabsoplysningerne at have været tale om en mindre stigning. De anførte beløb har i alle årene fordelt sig med ca. 60 pct. på ny- og tilbygninger og ca. 40 pct. på ombygninger og forbedringer. Endvidere skal tages i betragtning, at de opgjorte investeringer udover kvæg- og svine- stalde også omfatter eksempelvis fjerkræhuse, maskinhuse, siloer og anlæg for korn til salg m. v.

Kap. III. Tilskudsordningen.

1. Forslaget om en støtteordning til nedbringelse af landbrugets investeringsomkostninger må som anført ses på baggrund af vanskelighederne ved at opnå det ønskede investeringsomfang under de øjeblikkelige prisvilkår og det meget høje renteniveau.

Ved udformningen af en særlig støtteordning til forbedring af investeringernes rentabilitet ved siden af de almindelige prisstøtteordninger for landbruget er det på denne baggrund naturligt at tage udgangspunkt i en ordning, efter hvilken der ydes tilskud af statskassen, der kompenserer den del af renteutgiften for optagne lån til investeringernes finansiering, der overstiger en nærmere fastsat basisrente eller som kompenserer for kursabet på optagne realkreditlån til en sådan rente.

Udvalget mener, at ordningen bør opbygges efter sådanne principper, og at det ved beregningen af en renteutdigning vil være rimeligt at lægge en basisrente på $6\frac{1}{2}$ pct. til grund, således at rentestøtte i overensstemmelse med ordningen kommer på tale ved en effektiv rente over dette niveau. Der henvises herved til, at der af landbokommis- sionen er foreslået en rente på $6\frac{1}{2}$ pct. for de forskellige statslån til jordbrugsmæssige formål.

2. I støtteordningen for skibsværftsindu- strien opnås rentesikringen ved, at Natio- nalbanken på visse betingelser er forpligtet til til parikurs at opkøbe de af ordningen omfattede obligationer fra Dansk Skibskre- ditfond, der forrentes med $5\frac{1}{2}$ pct. p. a. og har en løbetid på indtil 10 år. Ved en rente- sikringsordning for landbrugets investeringer, som opbyggedes på, at lån blev optaget i forbindelse med investeringen, ville en tilsvarende fremgangsmåde ikke kunne anvendes, allerede af den grund, at der traditionelt anvendes en række forskellige låneinsti- tutioner, hvoraf endda nogle (sparekasserne) ikke udlåner i form af obligationsudstedelse.

Rentesikringsordningen for det almennyt- tige boligbyggeri er efter de gældende regler (lovbekendtgørelse nr. 312 af 17. juni 1970 om boligbyggeri §§ 86-89) gennemført der- ved, at der udbetales beløb af statskassen til dækning af den del af ejendommens ren- teudgifter, der overstiger en effektiv for- rentning på $6\frac{1}{2}$ pct. af de prioritetslån, der er optaget ved ejendommens fuldførelse. En rentesikringsordning for landbrugets in- vesteringer vil på tilsvarende måde kunne ydes i form af årlige tilskud, der beregnes efter vilkårene for optagne lån og udbetales kontant til ejeren. Det bemærkes, at rente- sikringen i boligstøtteordningen kun ydes delvis, idet rentesikringen aftrappes i løbet af nogle år.

Udvalget forudsætter, at den overvejede ordning skal have karakter af en almen in- vesteringsstøtte, der ydes uanset modtage- rens indkomstmæssige og formuemæssige situation. Selv om der normalt vil finde lån- optagelse sted i forbindelse med investeringens gennemførelse, forekommer det på denne baggrund mest hensigtsmæssigt at opbygge ordningen som en ren investerings- støtte til bedring af rentabiliteten i de øn- skede investeringer, således at muligheden